

ZIEKENHUIZEN MET BUITENPOLIKLINIEKEN GROEIEN HARDER

De buitenpoli is lucratief

Een polikliniek buiten het ziekenhuis brengt de zorg dichterbij de patiënt, maar vergroot ook het verzorgingsgebied van het ziekenhuis en daardoor de omzet. Niet voor niets dus, dat steeds meer ziekenhuizen hiervoor kiezen.

Buitenpoliklinieken zorgen ervoor dat de patiënt voor poliklinische afspraken 'om de hoek' terecht kan en niet naar het verder gelegen ziekenhuis hoeft af te reizen. De medisch specialist komt naar de patiënt toe in plaats van andersom. Steeds meer ziekenhuizen openen aan de rand van hun verzorgingsgebied een buitenpolikliniek om te concurreren met omliggende ziekenhuizen. De afgelopen zeven jaar is het aantal

buitenpoli's in Nederland verdrievoudigd: van 37 in 2005 naar 113 in 2012. Ter vergelijking, het aantal ziekenhuislocaties bleef vrijwel gelijk; 132 locaties in 2005 en 131 locaties in 2013. Verhoudingsgewijs neemt het aantal buitenpoliklinieken in het verzorgingsgebied van een nabijgelegen ziekenhuis het meest toe. Opvallend is dat het aantal buitenpoli's sterk verschilt per ziekenhuis. Koploper is Ziekenhuisgroep Twente met vier buitenpoliklinieken. Er zijn ook 23 ziekenhui-

zen zonder buitenpolikliniek (zie *figuur 1*). Het ene ziekenhuis zet dus sterk in op het vergroten van zijn verzorgingsgebied door het vestigen van buitenpoliklinieken, terwijl het andere ziekenhuis dat niet doet. Uit de vergelijking met de groei van de omzet blijkt dat ziekenhuizen met buitenpoliklinieken harder groeien dan ziekenhuizen die deze voorziening niet hebben. Een buitenpolikliniek lijkt dus een lucratieve strategie te zijn om als ziekenhuis verder te groeien.

Marktwerving

De vraag is of ziekenhuizen na de introductie van marktwerving in 2006 de buitenpoliklinieken steeds strategischer zijn gaan positioneren. Om dit na te gaan, zijn de locaties van alle buitenpoliklinieken in Nederland in de periode 2005-2013 geïnventreerd. De locaties zijn vervolgens ingedeeld in vier categorieën:

- tussen twee locaties van het eigen ziekenhuis;
- tussen het eigen ziekenhuis en een ander ziekenhuis, maar dichterbij de eigen locatie;
- tussen het eigen ziekenhuis en een ander ziekenhuis, maar dichterbij de andere locatie;
- voorbij de andere ziekenhuislocatie.

Uit de analyse blijkt dat in 2013 de eerste categorie slechts twee keer voorkomt: de buitenpolikliniek in Schagen van de MCA Gemini Groep met ziekenhuizen in Alkmaar en Den Helder, en de buitenpolikliniek in Middelburg van het Admiraal de Ruyter met ziekenhuizen in Goes en Vlissingen. In beide gevallen gaat het om ziekenhuizen die gefuseerd zijn, waarbij de buitenpolikliniek al

1 Omzetgroei

Bron: RIVM (2013), Jaarverslagen ziekenhuizen (2008-2012), SiRM analyse

bestond voor de fusie.

De meest voorkomende categorie is een buitenpolikliniek die dichterbij het eigen ziekenhuis ligt dan bij een ander ziekenhuis, zoals buitenpolikliniek Naaldwijk van het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft. Deze buitenpoli's zorgen ervoor dat juist de patiënten aan de rand van het verzorgingsgebied voor de poliklinische afspraken niet meer naar het ziekenhuis hoeven te reizen. Hierdoor wordt zorg voor de patiënt dichterbij huis aangeboden, en verbetert de aantrekkelijkheid voor patiënten die eerder geneigd zijn om naar een ander ziekenhuis te gaan.

Concurrentie

De derde categorie is de buitenpolikliniek die dichterbij een ander ziekenhuis ligt dan bij het eigen ziekenhuis. Deze buitenpoli's zorgen ervoor dat patiënten die eigenlijk dichterbij een ander ziekenhuis wonen en geneigd zullen zijn om naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis te gaan, ook de buitenpolikliniek overwegen. Deze categorie zorgt dus voor een uitbreiding van het verzorgingsgebied en gaat de

Ziekenhuizen kiezen steeds strategischer positie

concurrentie aan met het nabijgelegen ziekenhuis. Deze vorm is de afgelopen jaren toegenomen van 22 procent in 2005, voor de introductie van de marktwerking, naar 30 procent in 2013. Een signaal dat ziekenhuizen strategischer positie kiezen om hun verzorgingsgebied te vergroten. Ten slotte zijn er nog twee buitenpoliklinieken die voorbij het andere ziekenhuis liggen. Zo gaat de snelste route vanuit het Westeinde Ziekenhuis van Medisch Centrum Haaglanden naar de buitenpolikliniek Monster pal voor het Haga Ziekenhuis langs. En de in 2009 geopende buitenpolikliniek in Emmeloord van het Antonius Ziekenhuis in Sneek is zelfs 10 kilometer verder dan Ziekenhuis de Tjongerschans in Heerenveen. Twee voor-

beelden waaruit blijkt dat ziekenhuizen patiënten uit het verzorgingsgebied van het andere ziekenhuis proberen te halen.

Strategisch

Kortom, nu ruim driekwart van de ziekenhuizen één of meer buitenpoliklinieken heeft, wordt een substantieel deel van de poliklinische zorg dichterbij de patiënt aangeboden. Ziekenhuizen kiezen wat betreft de locatie van een buitenpoli steeds strategischer positie, namelijk dichterbij de concurrent. De ziekenhuizen met één of meer buitenpoliklinieken zijn de afgelopen jaren harder gegroeid dan de andere ziekenhuizen. ■

contact

jan.sonneveld@sirm.nl
cc: redactie@medischcontact.nl

Geen belangenverstrengeling gemeld

web

Meer artikelen over dit onderwerp vindt u op medischcontact.nl/artikelen.